Ἀπείλ. τοῦ 1926

Πρὸς τὸν Ἀρεοπ.

Πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Συνεδρίου τῆς Πρόνοιας.

Ἀγαπητοί μου Δάσκαλοι,

Δὲ μπορούσα φαρά νὰ ἐνδυναμωθῶ νὰ ἔχω πνευματικὸ ἐφοδιασμό σας σπάζοντας ἀπὸ τὸ δαφορετό σας τόμπρα, ποὺ πάντα γιὰ νὰ ρίξετε κάποια ἀγιά εἴδηση καὶ νὰ χαρίσετε νέο, φωτεινὸ δρόμο στὸ χωστικό μὰ ἐκπαιδευτικό μας ἔργο, ποὺ καὶ τὰ δυὸ συνδέονται γιὰ τὴν ἀλήθεια ὅλη μας ἡ συμπεριφορὰ θαυμαστὴ γιὰ πνευματικὴ φυσιογνωμία. Ἔχω τὴν ἰδέα — καὶ τὴν πιστεύω ὅσο πιστεύω γιὰ τὸ ἄλλο — πὼς ἡ χώρα τὴν δυὸ αὐτὴ μεμιᾶς θὰ φέρη μιὰ νέα μὴ χαμένη ἐποχὴ γιὰ μιὰ νέα πρόοδο γιὰ μᾶς μεταξύ μας πολὺ εὐκολώτερα ἀπὸ τὰ καταλοῦ συμπεριφορεῖ, ποὺ σ' αὐτοὺς εἴμαστε τόσο ὀπίσω, γιατὶ θὰ βρεθοῦν ὡρὲς ἑκατὸ χρόνια ἄνθρωποι σὰν μᾶς, μὲ ἴσως ἐνδυναμωμένο γιὰ ὅλες πιὸ λεπτὲς ἀγωνίες ποὺ τοὺς ἔδωσαν μὲ τὴν ἀρχαία χώρα, μιὰ χώρα νεκρὴ — ὄχι τὴν παράδοση — καὶ νὰ ἀλλάξουν τὸ ἐκπαιδευτικό μας σύστημα σὲ τρόπο ποὺ νὰ δίνη ὁλοὶ ἄνθρωποι ἀπὸ τὰ ἐφόδια γιὰ τὸν ἀγῶνα τῆς συμπεριφορᾶς μας.

Ξέρω πὼς ἔρχεται ἀπὸ ἐνδιαφέρον ὅσους τοὺς ἀγῶνες ποὺ γίνεται ἐδῶ γιὰ τὴν νέα χρόνια γνωρίζουν, ἀπὸ τὸν κοκκινόμαλλο Χαλκιαδάκη γιὰ μὲ χαρὰ μου βλέπω πὼς

σή μερα δεν ξεράδει τα 75% της νεραϊς βρίσκονται σε δημοτικοτικό
σχολειό γι' αυτό ο Ψυχάρης με το Μαζαρισμό με το Σωμερίδη με το Βασιλόφτσι και τόσοι
άλλοι με το δημοτικισμό δικαιεύουν ένα λίγο δεν σχολικη καταφρόνια. Μα κι'
απ' εκείνη άλλη μπόρεσαν γιατί τα 50 χρόνια δεν καταφρόνεσαν όσον έπρεπε, και βλέπουν
σήμερα οι γνωστικοί καυγάδες σχεδόν ανάμεσα στους φανατικούς γι' η καταφρόνια
με το πρόσχημα της εθνικής υπόσχεσης βρίσκει νερό σε αυτούς τους δρόμους
τώρα τα μεγάλα γι' η συνείδηση. Μα βλέπω πως η παιδεία μας βρίσκεται τα ίδια
με τα πρώτα χάλια.
Μα γιατί άραγε να γίνεται αυτά; Γιατί όπως δεν βαστήκαν καλά βάσεις στην πνευματικη μας ανάπτυξη, γιατί δε συνέρεξαν οι πνεύματα και γιατί το κλίμα, σαν άρχισαν οι αγώνες, δεν έπρεπε να δεμαφεί με τον Κόντο, τον Μυστριώτη, τον Χατζιδάκι, τη δέρφω αυτή μεγάλη, αλλά η αρχίσαν τα ανάπτυξη με τη αναδιοργάνωση πρώτα γι' πρωτίστα του δημοτικού σχολειού. Γιατί μια τη αμπελιά όπως του δένδρου η ρίζα αν δεν σωθεί, το δένδρο δε μπορεί, δα βγάλει κλαδιά, φύλλα γι' καρπούς κι' αν δεν ξεριζωθεί τελείως κόψει το δένδρο δε ξεφαντώ, έτσι το έθνος κι' η κοινωνία άντου δίνει λιγοστή μικρή ενέργεια τη μόρφωση που πρέπει γνωστική, ηθική γι' οικονομική δε βγάζει καρπούς καλούς γι' ωφέλιμους· αν όχι, το εναντίο δε συμβεί. Ο νέος κοινός χρειάζεται τα πρώτα μια τη μορφή του δένδρου, είναι το

ιδανικό του ανθρώπου, ο μεγάλος σκοπός του εκπολιτισμού, που δα φτάσει το δρόμο μας, όσους δείχνει δείξιο δα γιοδρόφικαι δα φαλά που μοιάζει δ' αποσκοπούς το μέρος που δα δεφαφού και δ' κτιώσουν δα κεφαλά δας γιαφόμα δας. Σε δα ζουφεφά ζοπού κι' εύκοφόμπατα παιδιά πρέπει να δρεφούμε όλη μας δη προσοχή. Και δεφαπευτικά εν κυλάφουμε ή δε είναι ανάγκη να κυλάφουμε, γιατί όλοι μας κατέρχομε — δα χαίρε γιδι πτωματοκτονία που γίνεται δα σεπιδιά του δημοτικού σκολιού από τα σαχματάδες αναγνωστικά βιβλία γιδι έλλειψι δεικής γιδρακτικής μόρφωσης ίσα με δοι σαγγοί δυδιχής αχγόλερους <u>πεζαιμαχους</u> δασκάλους δου, δε μεδοούμε ειμής οι πρόδρομοι μιας νέας φαδομένης κοινωνίας να μην αγανακτήσουμε και δα μη σκιρτούμε δνεπή εμή δαμαρτυρία και να μη δεχτούμε σε' εν' ανάγκη να γίνει <u>ριζικό από δη ρίζες</u> — μεταρρύθμιση σ' αυτά.

Αγαπητοί μου δασκάλοι, φαίνεται σας λέω, γιατί εσείς ορατοί απ' όλους δου δασκάλοι δου γένους μας τα ειδατε δα κακά γιδι μη δα τα πεφιμένατε. Εσείς πρέπει μου να συνεργαστείτε με εμή μαζί σας, γιατί η ένωση ~~μας~~ δε δύναμη, γιατί με εσείς με εμή κι' όλοι μας δα ωφεληδούμε και δα ωφεληδούμε με ένα συνεργασίαν αυτή.

Θα ήθελα δε 18 Απρίλη να ερχόμουνα δο Σεπτέμβριό σας, μα μα πού ξέρω πώς δε μπορεί να γίνει, σας δίνω γράφοντας όσα δα ήθελα να σας ανακοινώσω δέκατα πολύ σημείωση. Σας δοίμω δε ότι πρέπει να

τά προσέξετε ποτέ. Εἶναι γενικά τά ἑξῆς:

1) Ν' ἀποφασισθῆ τό Ἀλφάβητό μας

2) Νά παραμεῖνουν οἱ τόνοι, ὅμως τίς ὀξεῖες, καί τά πνεύματα.

3) Νά γραφοῦν δύο δασκάλοι φραγκόλοποι, πανεύμορφα καί μαζί ἀναγνωστικά ἢ ἴσως κρίνω προτιμότερο νά μεταφρασθοῦν ἀναγνωστικά ξένων γνωστῶν διά τό καλύτερο περιεχόμενό των μέ φραστικές ἢ ἰδεωματικές λογοτεχνίες.

4) Νά ἐκπονηθοῦν ἢ τά ἤδη ὑπάρχοντα σχολικά βιβλία τοῦ Δημοτικοῦ στό καινούργιο Ἀλφάβητο, ὅπου ἔχω τό δικαίωμα ἢ τίμη τόλμη νά χέω ὅπως ἐγώ ἀποφασίσω καλύτερα δύο τά ψυχή καί κάθε ἄλλο, ὅπως θέλετε.

5) Νά ἐκπονηθοῦν καί νά γραφοῦν στό νέο Ἀλφάβητο τά λογοτεχνικά βιβλία, ὅπου κατά τίς ἀπόψεις μας συνιστοῦν στόν ὀρθολογισμό τῶν γνώσεων τῶν μαθητῶν καί τίς παρεμφάσεις ἐκείνου ἢ ἔθνους καί ὅπου πρέπει νά θεμελιωθοῦν κάθε σχολική βιβλιοθήκη.

Τά μνημόνια αὐτά βέβαια εἶναι κεφάλαια ἴσου ἢ σπουδαία γιά τό χρεμάστε περισσότερη ἢ φιλόμορφη ἀπόψεις καί ἐφαρμογή. Γιά τίς ὥρες νά μοῦ ἐπιτρέψετε νά σᾶς ἀπασχολήσω μόνο μέ τό ὀρθό· τάξη

Τά σύμφωνα είναι δεκαοκτώ, μαζί μ' αυτά τά ξ κ' ψ. Κ' χωρίζονται σε

ψιλά	κ	π	τ.	υγρά	λ	ρ
παχιά	χ	φ	θ ή	έρρινα	μ	ν
μέσα	γ	β	δ			

ή συριστικά ή σ ζ ς.

Μ' το νέο αλφάβητο εξοστρακίζονται όχι, μ' οι 11 δίφθογγοι, χωρίς νάναι σε μιάν δίφθογγο, μ' έτσι το μικρό παιδί ή ο ωριμοσοφίστης άλλος δικός ή ξένος μάθει τη σημασία του 20 ψηφίων του νέου αλφαβήτου θά μπορεί νά διαβάζει ή νά γράφει χωρίς γάδος τη εξωτική γλώσσα μέ πολύ μικρότερον κόπον παρά πρώτα. Κ' οι 11 δίφθογγοι μέ τά 20 ψηφία μπορούν φωνητικά νά γραφούν σημειώνοντας

διότι <u>αυ</u> = αφ, αβ, <u>ευ</u> = εφ, εβ, <u>ου</u> = υ, <u>ηυ</u> = ιφ, ιβ, <u>αι</u> = ε, <u>ει</u> = ι,

<u>οι</u> = ι <u>υι</u> = ι ή <u>η</u> = ι, <u>α</u> = α ή <u>ω</u> = ο.

Μπορούν αμέσως νά καταλάβουν πόσον κόπον γλυτώνει ή δάσκαλος ή μαθητής στή διδασκαλία του νέου αλφαβήτου. Κ' δεν είναι μόνο τούτο. Στήν ορθογραφία ποιός μας κοίταξε τη σκέψη σά βεβαιώνει ή μας δείχνει τη μεγάλη ή μορφωμένη; Πόσον καιρό δά κερδηθεί ακόμη δά αφιερωθεί γιά τήν πρακτική ή αγωνία σκεπτικική μόρφωση του

δ' ακολουθήσουν φυσιολογικά: τούτο μονάχα θεωρούμε καλό σε πω, ωστε τ' ανυποψίαστα καμά που δε θα δείχνουν επ' εμένα απηνή μεταρρύθμιση τ' υπαρχόντων δεν κάτι μεθοδικό γιατί τοιαύτη δεν δημοτική παιδεία, δε μας δαμώσουν καλά εμένα μου όχι.

Λοιπόν το αλφάβητο μεθοδικά ν' ακολουθούνε με όχι ν' αλλάξη με τον ελληνικόν λαό τρόπο χωρίς να γίνεται καμμία αλλαγή δεν γράφεται ή σκαλαμιστός σ' αυτή ή και πολύ μάλιστα. Θα μεθοδικά, με τα 20 γράμματα ωστε έχει, να γραφεί ακριβώς εξηγητική λέξη με ακριβώς εξηγητικό φθόγγο σε κι' ιδέα. Γιατί το αλφάβητο είναι αυτό: α, β, γ, δ, ε, ζ, (—), θ, ι, κ, λ, μ, ν, (—), ο, π, ρ, σ ή ς, τ, υ (=ου), φ, χ, (—, —) δηλ. βγάζουν απ' τ' παλιό τα γράμματα η, ψ, ξ ή ψ, κόσμο τώρα: Το η έχει τη φωνή του ι, το ω τη φωνή το ο· το ψ = πσ ή πς ή το ξ = κσ ή κς.
Η ιστορική ορθογραφία μας πρέπει να γίνη φωνητική, γι' αυτό δεχόμαστε καθόλου τα η, ω, ξ ή ψ.
Τα φωνήεντα γίνονται 5, τα: α, ε, ι, ο, υ. Το υ φανερώνει το φθόγγο που σήμερα γράφουμε με το ου, γιατί βέβαια σήμερα το ου δεν είναι δύο φθόγγοι αλλά ένας. Κι' αυτό δυνατόν μπορούν τα ονομάσουν αυτό ο' ένα μονάχα μπρ.

μαθητῶν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου; Θὰ βλέπω ὅτι εἶναι δυνατόν.. Κοντά σ' αὐτὴ τὴν ἀπόφασίν μου ἀνακαλῶ καὶ τὰ ἀκόλουθα μυήματα τοῦ χωριοῦ σκοπό τάνακτήσω, μαζί πάντως ὀνειρεύομαι σύντομα μὲ τὸ προκείμενο, εἴμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἐνθουσιασθῆτε γι' αὐτὴν μου τὴν ἀπόφασιν καὶ θὰ ἐνδυναμωθῆτε γι' αὐτὴν θὰ ἐργασθῆτε γιὰ τὴν διάδοσιν τοῦ νέου ἀλφαβήτου.

Κι γιὰ νὰ φανοῦτε ὀλίγο πόσο εὔκολα μπορεῖ κανεῖς νὰ διαβάσῃ ἢ νὰ γράψῃ ὁποιοδήποτε κομμάτι σὲ τὸ ἀλφαβητο, σᾶς ἀντιγράφω ἢ σᾶς στέλλω ὄχι μονάχα σας κομμάτια ποὺ θὰ σᾶς ξένιζαν, μαζί ἀγροικῶ τὰ μάθατε, μὰ κάποια ποὺ ἴσως θὲ θὰ τὰ ξέρατε:

Οταν μὲ γίνεις
στὴν πονεμένη θάλασσα τῆς ζωῆς
καράβι ἀταξείδευτο ἀσουμένο
μαρμαρωμένο, χωρὶς αἶρα,
μὲ ρυμένα τὰ φανιά·
γύρο ἀσχημιὰ ἡ γαλήνιά
νεκρικιὰ, μεγάλη,
κὲ σιωπὴ ἀκρογιάλι.

Κι ένα πράγμα ακόμα:

«Αν όμως διαλέξετε, Αθηνές να παραδείξετε ένα τέλειο πρόσωπο, μάθετε πώς πάντα στις σχέσεις του πρώτου βασιά αφτός ο ίδιος τόπος: κάθε αδικία θα βρίσει πρώτο αυτόν τη κυβερνητή της τη σέβεται με τη χαρά, μα θα βγει πάλι αυτή για καλό, δεφτέρο του καλό με προσωπικά πάντα πώς να γιατρέψει από τα χέρια τη τέρατο αφέτη της».

(Τούτο είναι μια παράφραση από πάσια δημοτικά τη Θουκιδίδη.

Θα τό εκτιμήσετε γιατί τό πιό αγαθό αν δημιουργήσετε να κάψετε γι μια σχίδα, αφού σιγάτε πολύτιμα τη εαυτό σας πολά κομμάτια πρέπει ν' αποφύγετε· δηλ. τό η, ω, ξ γ ψ θέσεις γίνεται 11! δηλαδή γου. Τούτοι ν' αποφύγετε και πτώματα με δο' ίδιοι τόνοι, ν' κρατήσετε μονάχα τη ύφεση για ν' βουδώ τα πάντα σύνο τονομό πάντα τη ανάγκη.

Με τη ενδυναμωτικη ιδέα ότι εμπιστεύουμε μια νέα φορά γι μια εποχή προοδευτικών μεταρρυθμίσεων σας στέλνω τους πιό θερμούς χαιρετισμούς μου.

[illegible]